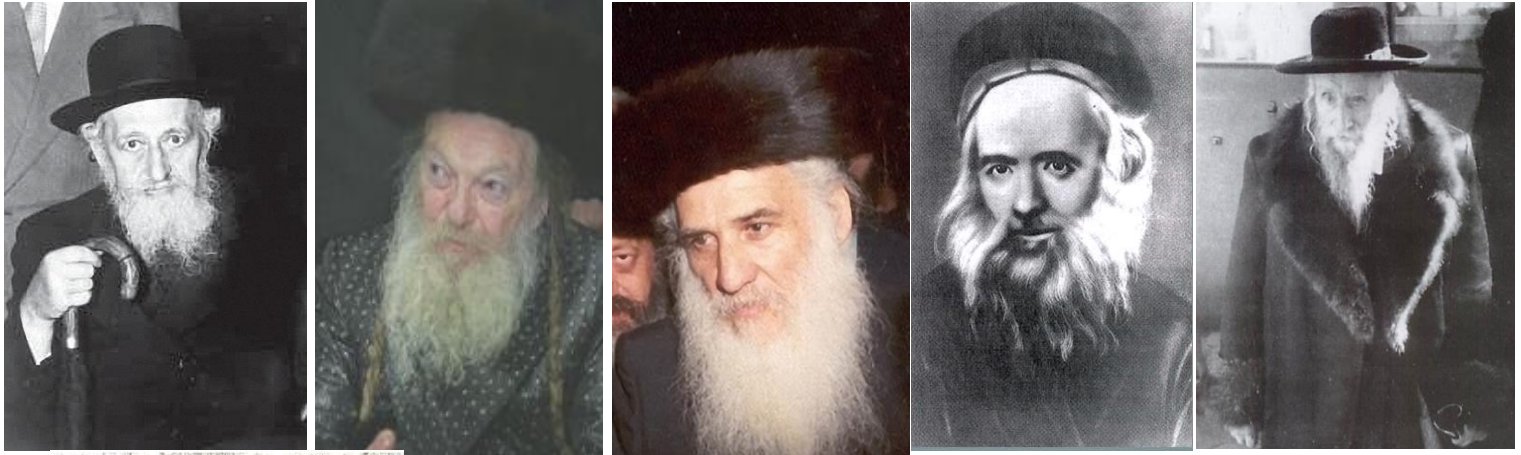

פנינו הצדיקים

לעדכונים, ברכות מזל טוב והודעות - שלחו ל: 054-8410475 | HB0548410475@gmail.com

24 שעות ללא פרסומות. ללא חדשות. ללא פוליטיקה.

מיטב השידורים מגדולי הרבנים

האזינו לשידור החי | 03-3782000 | באפליקציה | www.radio2000.co.il

במייל: 054-8410475, דוא"ל: HB0548410475@gmail.com

הרב אריה לייב משפולי הידוע כ"הסבא משפולי" זצ"ל- נולד בנר ראשון של חנוכה ה'תפ"ה (1724) בעיירה שפולה הסמוכה לאומן. אביו שנים רבות היה חשוך בנים, ומסופר שהבעש"ט עוד בימים, שלא הכירוהו עבד למחייתו בכריית טיט וחימר ומכירתו בכפרים. לאחר שהסוס נחלש, הגיע הבעש"ט לביתו ור' ברוך נתן לו סוס אחר, כדי שיוכל להתפרנס. בחצות הלילה ראה ר' ברוך אור וחש שמדובר בשריפה. בהגיעו למקום ראה את הבעש"ט בחברת אדם גבוה, זוהר והוא התעלף. לאחר שעוררו, בירך אותו הבעש"ט שיזכה לבן ואף גילה את אוזנו, כי האיש הנוסף היה ר' יהודה ליווא, המהר"ל מפראג, ונשמתו תגיע בתינוק שיוולד להם. בעת הברית הגיע הבעש"ט ובירך את הרך הנולד, שיזכה להיות כאברהם אבינו ונתן לו את הכינוי 'סבא'.

כבר מילדותו שקד ימים ולילות על לימוד התורה. בהיותו כבן שמונה היו שגורים בפיו חמישה חומשי תורה, נביאים וכתובים וכן שישה סדרי משנה. כשאביו היה כבן שישים נפטרה אישתו, והוא נפל מכל עושרו הגדול והפך לעני מרוד, והוא שלח אותו לר' פנחס שפירא מקוריץ. לאחר נישואיו ישב כשמונה שנים בבית חותנו במידודובקה. כאשר הגיע לבעש"ט הקדוש יחד עם רבו (ר' פנחס שפירא מקוריץ) הלה הורה, כי על מנת להשיג שלימות לתיקונו עליו לערוך גלות במשך שבע שנים! לאחר שהתיישב בשפולה, אלפי חסידים נהרו אליו ורבים פנו אליו ונושעו. בעל רוח-הקודש. גאון בנגלה ובנסתר. ראה את אליהו הנביא. סיפורי הצלה רבים נקשרו לשמו. נפטר ב-ו' בתשרי ה'תקע"ב (1811). חי כ-87 שנים.

אביו: ר' ברוך גרונדי. **אימו:** מרת רחל. **אשתו:** מרת פסיה מירל (בת השו"ב ממדידובקה). **מרביתיו:** ר' דב בער (המגיד ממזריטש. רבינו היה מתלמידיו המובהקים), ר' פנחס שפירא מקוריץ. **מספריו:** יתפארת מהרא"ל- מכיל תולדות חיי וסיפורים אודותיו.

לפני שרבינו התפרסם כמנהיג וצדיק ובעל מופת, הוא ערך גלות, ונדד במשך שנים רבות על פני ערי רוסיה וכפריה. כשהיה מגיע למקום מסוים, הוא היה נכנס למקום ההקדש שיועד להכנסת האורחים המקומית. במקום זה מצאו הנוודים קורת גג מעל לראשם, ואנשי הקהילה דאגו למזונותיהם. לקראת שבת היו בעלי הבתים מחלקים את האורחים ביניהם, והזמינו אותם לסעוד על שולחנם בשבת קודש.

פעם אחת כאשר הגיע רבינו לזלוטופולי, לא הרחק מקייב שבאוקרינה, מצא שם קהילה של יהודים יראי שמים, אבל מלבד להתפלל ולומר תהילים, הם לא ידעו כלום, ומשום כך היה האדם החשוב ביותר בעיירה, דווקא השמש של בית הכנסת, כיוון שהוא שימש כבעל קורא בתורה, וגם התוקע בראש השנה וכו'. לאחר שהגבאים התנו תנאי, למי שהציע את עצמו לתפקיד שמש שיידע לקרוא בתורה ולתקוע בשופר, אלה היו שני דברים, שיהודי העיירה פחדו ורעדו מפניהם ביותר, פרשת התוכחה, שבה קוראים בתורה פעמיים בשנה, והתקיעות בשופר בראש השנה ואחרי נעילה של יום כיפור, ואיש מהם לא היה מוכן לקחת את התפקידים הללו על עצמו. לכן היו מעמידים תנאי, כאשר שכרו שמש, שיהיה הוא שיקרא בתורה וגם יעלה לתורה לפרשת התוכחה, וגם יתקע בשופר, מתי שצריך.

באותו הזמן השמש הזקן הלך לעולמו, והם חיפשו שמש. הגבאים שאלו את ר' אריה לייב, אם הוא יודע לקרוא בתורה ולתקוע בשופר, ואם יהיה מוכן לקבל על עצמו את תפקיד השמש והוא השיב בחיוב במספר תנאים. אחד מתנאיו היה, שיחממו את המקווה פעמיים בשבוע בנוסף לערב שבת. בשבועות הראשונים קיבל הבלן את התנאי ומילא אחר ההוראות שקיבל, אולם במשך הזמן התברר לו, כי במשך השבוע איש אינו מבקר במקווה זולת השמש, שנוהג היה לטבול כל יום אחרי חצות הלילה, התמלא הבלן כעס, הייתכן, מי שמע דבר כזה לחמם את המקווה רק בשביל השמש? מה פתאום הוא צריך ללכת למקווה כל יום ולא מסתפק רק ביום שישי לכבוד שבת?

הבלן עשה דין לעצמו, לא זו בלבד שהפסיק לחמם את מימי המקווה במשך השבוע, אלא אפילו נעל את הדלת. הוא לא ידע כי אצל חסידים נהוג לטבול במקווה בכל יום. רבינו דיבר עימו וממש התחנן לו, שיתן לו לפחות את המפתח, הוא אפילו הציע לו כסף, אולם הלה התעקש ובשום אופן לא היה מוכן לסגת מעמדתו.

בראות רבינו כך, פנה אליו ואמר, שאם ייתן לו תקיעת כף שלא תספר לאף אחד, הוא יגלה לו סוד גדול. בתנאי שיפתח לו את המקווה. ורבינו אמר, שיש בכוחו להענישו על היחס שלו, אלא במקום זאת יעשה לו טובה גדולה מאוד. בת הבלן התעוורה בזמן מחלתה לפני שנים אחדות ורבינו אמר, שאם יקבל את המפתח, יתפלל עבורה וה' יפקח את עיניה.

למחרת בבוקר פרצה מהומה רבתי בביתו של הבלן, הבת הבכורה התעוררה בהתרגשות גדולה, ובקולי קולות היא קראה לאביה ואימה וצעקה בשמחה: "אני רואה!". מיד באו כל השכנים לחזות בפלא הגדול, והבלן שמר את מוצא פיו ולא סיפר בזכות מי. רק כעבור שנה, כאשר הבלן חלה במחלה קשה, וחש כי ימיו ספורים, הוא שלח לקרוא לגבאים, ובנשימתו האחרונה גילה להם את הסוד של בתו, הוא ביקש מהם לספר בעיירה, כי השמש הוא איש קדוש וצדיק נסתר, שכולם יידעו איך להתנהג אליו בדרך ארץ.

השמועה על אודות רבינו בעל המופת פשטה בכל הסביבה הקרובה והרחוקה, מכל המקומות החלו אנשים לבוא לעיירה כדי לשטוח את צרותיהם ובעיותיהם, ולבקשו שיתפלל עבורם, לבריאות, פרנסה, ילדים וכו'. אולם רבינו עדיין לא היה מוכן לקבל על עצמו להתגלות ולהיות רבי מכיוון שעדיין לא השלים את מכסת הגלות שהשית על עצמו, והוא הודיע איפוא לגבאים, כי עליו לעזוב את העיירה ולחדש את נודדיו, הוא אכן יצא לדרך והמשיך לנוע ולנדוד במשך שמונה שנים רצופות, לאחר מכן הוא קיבל על עצמו את הרבנות של העיר שפולי.

הרב יצחק זאב הלוי סולביצ'יק זצ"ל הידוע בשם הגרי"ז והרב מבריסק זצ"ל: נולד בוולוז'ין בשנת ה'תרמ"ז (1886). כבר בגיל צעיר נודע כעילוי. בגיל שש-עשרה כבר ידע בעל-פה ש"ס עם רש"י. גאון אדיר. בעל סברה ישרה. מונה לרבה של בריסק לאחר פטירת אביו בשנת ה'תרע"ח (1918). הצליח להימלט מאירופה ובשנת ה'תש"א (1941) עלה לירושלים וייסד בה את ישיבת בריסק החדשה. אשתו ושלושה מילדיו נרצחו בשואה, לאחר שלא הצליחו להימלט מגטו בריסק. מנהיג הציבור החרדי-ליטאי. החמיר בשמירת המצוות. בשנותיו האחרונות סבל ממחלת ריאות קשה ושהה לשם כך פעמים רבות בשווייץ, עקב האוויר הצח שיש שם. נפטר ב-ט' תשרי ה'תש"כ (1959). חי כ-73 שנים. ציונו בירושלים.

אביו: ר' חיים (ראש ישיבת וולוז'ין). **מרבותיו:** אביו, ר' חיים מבריסק. **מתלמידיו:** ר' אלעזר מנחם מן שך, ר' משה שמואל שפירא (ראש ישיבת 'באר יעקב'), ר' משה שטרנבוך (ראב"ד העדה החרדית), ר' אברהם לנדא (האדמו"ר מסטריקוב), ר' מרדכי אפל, ר' חיים יעקב גולדוויכט, ר' אליקים שלזינגר (ראש ישיבה הרמה דלונדון), ר' שמואל רוזובסקי. **בניו:** ר' יוסף דב, ר' רפאל, ר' מאיר, ר' חיים, ר' יושע בער, ר' משולם דוד. **חתניו:** הגאונים ר' יחיאל מיכל פיינשטיין ור' יעקב שיף. **מספריו:** יחידושי הגרי"ז- על הרמב"ם, על מסכתות שבסדר קודשים, על התורה, על יומא, סוכה וקידוש החודש.

○ יפר הגה"צ רבי זאב איידלמן זצ"ל: בתקופת ההפגזות הקשות על היישוב היהודי בירושלים, בשנת ה'תש"ח, בעת שהושגה הפוגה בין הצדדים הלוחמים, יצא הגרי"ז מביתו לטייל מעט ולשאוף אויר צח. הא פגש באחיו של רבי זאב ושאל אותו על המצב. השיב הלה, כי יום האתמול היה יום קשה במיוחד שכן ההפגזות היו תכופות מתמיד. השיב לו הגרי"ז: "אכן, אתמול באמת היה מצב נורא, אבל בגלל זה ידעו והבינו כולם, שצריכים להעתיר בתפילה ובתחנונים להש"ת. אבל היום, כאשר ישנה רגיעה בהפגזות, כבר מסיחים דעת ועוברים לסדר היום השגרת. והאמת היא שעקב כך זקוקים דווקא היום לרחמים מרובים".

הוסיף הרב להבהיר את דבריו: "אנשים רגילים שכאשר ישנה מעט הרוחה לאחר צרות קשות, ששים ושמחים. ואולם, אי אפשר לשמוח עד השישועה שלמה. וראיה לכך ממרדכי היהודי, שאף שכבר ראה מעט

הרוחה בכך שאסתר נלקחה להיות מלכה, והוא היה גם זה, שגילה על שומרי המלך שרצו לשלוח יד במלך אחשוורוש, וכבר הרכיב המן בפקודת המלך את מרדכי על הסוס. עם כל זה לא היה שש וששמ ולא שקט על שמריו, אלא, כפי שכתוב במגילת אסתר: 'וישב מרדכי אל שער המלך' ופירש רש"י 'לשקו ולתעניתו'. זאת למרות שכבר התחילה להתנוצץ הישועה. משום שכל זמן שעדיין אין הישועה בשלימותה, צריכים לעורר רחמים מרובים כמו לפני כן. ואכן, ישב הגרי"ז כל זמן ההפוגה ואמר תהלים, ועורר את מקורביו שעתה הוא הזמן לומר תהלים ולעורר רחמי שמים. באומרו שלעתיד לבוא, כאשר יראו מה יכלו לפעול באמירת תהלים, ימרוט כל אחד את שערות ראשו: למה לא אמר יותר תהלים! (שאל אביך ויגדר)

○ יפר הגאון ר' ישראל גרוסמן זצ"ל: "פעם ביקש ממני ר' הלל שלזינגר זצ"ל (מראשי 'העדה החרדית' בירושלים) שאגש לגרי"ז ואבקש ממנו סיוע כספי עבור ת"ח בירושלים אשר מדוכא הוא בייסורים קשים ומרים, הוא אינו מבוטח בביטוח כל שהוא וממילא כל ההוצאות הגדולות של התרופות והרופאים מוטלים עליו. ומלבד כל זאת הריהו מטופל בביתו עם הרבה ילדים, בלע"ר. והמצב בבית קשה ממש. והשבתי לרבי הלל: 'הכיצד אפשר ללכת ולבקש כסף מהגרי"ז, והרי ידוע, שהוא עצמו מצבו דחוק מאוד בביתו, וא"כ איך אפשר לבקש ממנו כסף עבור אחרים?' ואולם רבי הלל לא הרפה ממני, והפציר בי מאד לגשת להגרי"ז בעניין זה, עד שלא יכולתי לעמוד בהפצרותיו והלכתי לביתו של הגרי"ז כבקשתו. תינית את צרתו של אותו תלמיד חכם בפני הגרי"ז ופרטתי בתיאור נרחב את מצבו הקשה, אך הגרי"ז אמר לי, כי אין באפשרותו להיות לעזר בעניין זה שכן מצבו הכספי קשה מאד וכו'. מובן, שהרגשתי הייתה מאוד לא נעימה, והתנצלתי בפני הגרי"ז, שגם אני ידעתי, שאין זה נאה והוגן לבקשו עבור העניין, אך לא יכולתי לסרב להפצרותיו של רבי הלל שלזינגר".

"והנה למחרת באשמורת הבוקר, הנני שומע דפיקות על דלת ביתי, ולתדהמתי עומד בפתח בנו של הגרי"ז ובידו מעטפה. וכך אמר לי: 'אבא לא היה יכול לישון כל הלילה בעקבות דבריכם אתמול על צרתו של תלמיד חכם. גם הזכרתם בתוך דבריכם, שמצבו של אותו תלמיד חכם הוא 'ספק פיקוח נפש'. ומרוב צער לא נח ולא שקט, ולפנות בוקר ביקש ממני, שאלך לנגיד רבי אברהם יצחק רוטשטיין ואבקש ממנו הלוואה, סכום הגון של כסף, ומיד אלך להביא לכם, הנה המעטפה עם הכסף...' (עובדות והנהגות לבית בריסק)

במלחמת השחרור שהה ר' יצחק זאב סולביצ'יק בירושלים שהיתה אז במצור ונתונה תחת הפגזות מרובות. למרות זאת המשיך הרב ללמוד בחדרו בקומה העליונה שבבניין ולא רצה לרדת למקלט. כשגברו ההפצצות, עלה בנו, כדי לשכנעו שירד למקלט. והרב אכן נענה לבקשת בנו. כשחלה הפוגה בהפצצות, עלו בני הבית לביתם ומצאו שבקיר חדרו של הרב פגע פגע ונחת ממש סמוך למיטתו. אדם 'פשוט' בוודאי היה אומר: "ראו איזה נס! אלמלא היה הרב יורד למקלט בוודאי היה נפגע". אלא שהרב מבריסק שהיה בעל אמונה ובטחון חזקים בבוראו, פנה בגערה לבנו ואמר: "אתה מזיק! אילו הייתי נשאר כאן לא היה הקיר מתקלקל!" ולמה? מכיוון שאם היה נגזר עליו להיפגע, בוודאי שהפגז היה "משיג" אותו גם במקלט ואם היה נותר בחדרו, הרי שהקיר לא היה מתקלקל.... (מפי ר' שלום שברדון צוק"ל).

ב'ישיבת באר יעקב עבדה תקופה ארוכה מבשלת שהייתה אשה אלמנה, כאשר הזדקנה, עבודתה כבר לא הייתה משכבר הימים והדבר גרם צער לבני הישיבה עד אשר נאלצו לפטרה. ואולם ר"י הגאון רבי משה שמואל שפירא זצ"ל היה ירא לפטרה שהרי אלמנה היא וידוע ומפורסם עד כמה החמירה התורה על צער אלמנה. שאל ר' משה לדעתו של הגרי"ז כדת מה לעשות. והשיב לו הרב, שאומנם אם מוכרחים לפטרה, אין ברירה וצריכים לפטרה אלא שיחתמו על מכתב הפיטורין גם שאר חברי הנהלת הישיבה, כדי שכולם ישאו בשותפות הדין הקשה שעלול ליפול עליהם רח"ל, ולא שרק אחד ישא בכולו. עוד הוסיף ויעץ: "כדאי לתת לה כסף ככל שתדרוש, כי כסף הוא הדבר הכי זול שאפשר על ידו להיפטר מגרימת צער".

הרב נפתלי הירצקא הלוי זילברמן מראצפרט זצ"ל - נולד בשנת ה'תק"פ (1819). בימי ילדותו היה עוד חסיד ופרוש ועני ומדוכא כי העולם לא הבינו את גודל צדקותו. נתקבל לאבד"ק יאנושי, בהשתדלות רבו הגה"ק בעל 'מנוחת אשר'. רבינו נסע לימים הקדושים לרה"ק ר' יהושע רוקח מבעלזא (האדמו"ר השני בשושלת בעלזא). כשהציעו לפני רבינו את כתר הרבנות בעיר ראצפערט, התייעץ בזה עם מהר"י מבעלזא ובשנת ה'תרמ"א (1880) עבר לראצפרט וכיהן שם עד לפטירתו. **רבים פנו אליו ונושעו, שכן רבינו פעל ישועות בקרב הארץ וכמה פעמים נתקדש שם שמים על ידו גם בין האומות. מלומד בניסים. בעל רוח-הקודש. ענוותן מופלאה.**

חילק את כל כספו לעניים עד קשיטה אחרונה ולעצמו היה חי בצניעות ובפשטות חיי עוני ולמרות שהיו זמנים שהיה לו הכנסה מכובדת של כארבעים עד חמשים אלף כסף לשנה, לא השתמש בזה לצרכו, ולא רצה להנות מכסף הפדיונות וחילק הכל צדקה לעניים. טעם נוסף שלא רצה להנות מפדיונות, כי היה פלא בעיניו שפועלים אצלו ישועות, והיה מחזיק את הכל למעשי ניסים. ידע את מועד פטירתו, וכן אמר יום לפני הסתלקותו לאשה אשר דמעתה הייתה על לחיה, שאליו לא תבוא עוד, וכך היה, כי ביום המחרת הסתלק לבית-עולמו וכן בשבת תשובה האחרונה לחייו עלי אדמות, דרש ברבים **והודיע כי זו היא דרשה האחרונה**, ובערב יוה"כ קודם שחיטת הכפרות הלך למקווה טהרה בטוב לב, ועשה את סדר הכפרות ואח"כ אמר סליחות ולא התפלל רק קרא קריאת שמע, באמרו **שבאותו יום פטורים מתפילה**. כשחזר לביתו הסתגר בחדרו, והנה כבר קידש היום והמתינו בביהמ"ד לבואו לכל נדרי, וכשראו שהזמן חלף ועבר, נכנסו לחדרו ומצאו כי התבקש לעולם שכולו טוב.

הסתלקותו הייתה אבידה קשה לכל יהודי אונגארין ששיחרו לפתחו והתברכו מפיו, וכל קש"י יום ודלים ואביונים אשר מצאו אצלו אוזן קשבת וכאב רחום הרעיף עליהם טללי חיזוק ונדבות הגונות, נשאר בפתע מבלי משען ומשענה, ובמיוחד התאבלו עליו כל חסידי צאנז ושינאווא. נפטר ב-ט' תשרי והלווייתו התקיימה במוצאי הכיפורים בשנת ה'תרנ"ח (1897), בהשתתפות אלפי אנשים ובראשם עשרות רבנים. חי כ-78 שנים. מנוחת כבודו בעיר ראצפרט ששם חלקת מחוקק ספון. זקן אחד העיד שזוכר את הפטירה של רבינו, **וביום הכיפורים הוא ירד גשם עם סערה חזקה כל כך כמוה לא נראה מעולם, עד שחשבו כל הקהל אז שהעולם נחרב.**

אביו: ר' יעקב פרץ (ש"ב דכפר פויטש בן אחר בן מהט"ז). **מרבותיו:** הגאונים ר' צבי הירש מליסקא (מח"ס 'אך פרי תבואה'), ר' משולם פייש מטאש, ר' שמעלקא מסליש (מח"ס 'צחור החיים'), ר' אשר אנשיל אשכנזי מטשנגר (מח"ס 'מנוחת אשר'), ר' חיים הלברשטאם מצאנז (מח"ס 'הדברי חיים').

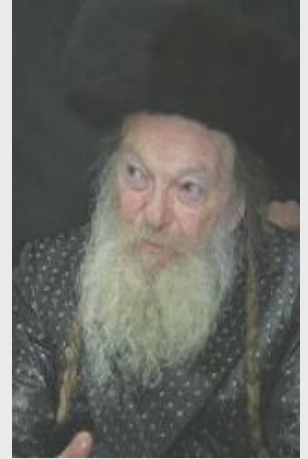
○ יפר הרה"ק רבי צבי הירש מרודניק ז"ע על רבינו זיע"א, **שהיה צם משבת לשבת**, ולא אכל כלום מעת סעודה שלישית בשבת עד לשבת הבאה, ובשבת כשהיה מפסיק מתעניתו לא היה אוכל חלה מיד, כי אם לקח שני תפוחי אדמה קרים, ונראה, שחשש, שאם יאכלם כמות שהם יאכלם בתאבון גדול מדי, **הלך והטביל את התפוחי האדמה בתוך קופסת הטבק שלו, וכך אכלם.**

רבינו היה מתנהג בענוה יתירה וברח כמטחוי קשת מן הרבנות והשררה. פעם שבת בסיגט אצל הרה"ק חנניה יום טוב ליפא טייטלבוים זיע"א (בעל 'קדושת יו"ט'), ובשב"ק בבוקר אמר הקדושת יו"ט לגבאי ר' אשר שיכבד את רבינו בפסוקי דזמרה לפני התיבה, והיו שם הרבה רבנים באותה שבת ור' אשר פנה לכותל המזרח וחיפש אותו כדי לכבדו בפסוקי דזימרא, וכשהבחין בזה הקדושת יו"ט, אמר לו כשבת שחוק עלתה על שפתיו: **"אין לך מה לחפש את ר' הירצקא בכותל המזרח, לך לחפש אותו בצד מערב"**.

○ שבאו להציע לו את הרבנות כעיר ראצפרט לא רצה לשמוע, עד שטיכסו עצה בנפשם, כשאירע שלא היה בביתו באו באמצע הלילה **ולקחו את כל הספרים וכלי הבית והעמיסום על עגלה והובילוהו לראצפרט, וכך מחוסר ברירה היה מוכרח ללכת ולהשתקע שם.**

בימי נעוריו של החסיד ר' אשר ביקין בנו כשהיה ילד קטן חלה ברגליו ולא יכל אפילו לעמוד עליהם. אביו דרש ברופאים ולא הועילו כלום. לבסוף בא לפני רבינו. אמר לו הצדיק, שייקח אבטיח וייקח את הפנימיות שלו ויתן על רגל הילד ותהיה לו רפואה שלימה. עשה האב כאשר ציווה רבינו, והילד התרפא. כאשר ראה הרופא את הילד שהולך על רגליו כאחד האדם, שאל את האבא: "אצל איזה רופא מומחה היית, ומה נתן לך לרפואה?". כשסיפר לו דברים כהווייתם, שהיה אצל רבינו בראצפרט, אשר היה מפורסם גם אצלם, והוא ציווה לו כך וכך ומזה התרפא, תמה הרופא מאוד ואמר: **"עתה ידעתי כי יש אלוקים בשמיים ששומע לתפילת צדיקים, כי דבר זה הוא למעלה מן הטבע"**.

○ יפר הרה"ח ר' בעריש טייכמאן זצ"ל ממונקאטש, אשר בימי עלומו היה דר בחצר יחד עם ערל זקן, שהיה איש רע מעללים מאוד, והערל היה בעל הבית והיצר לו מאוד עד שלא היה יכול לסבול, אבל הדירה בעצמה הייתה טובה לו. פעם הגיע רבינו בסביבות מקום מגוריו, ותפציר בו אשתו: "הנה הרבי הוא בסביבותינו לך וספר לו מה שאנו עוברים, אולי יהיה לנו ישועה", והוא שמע לקול אשתו, ויסע אל רבינו ויספר אודות אותו ערל זקן ורשע, ורבינו אמר לו: **"יעבור מכאן הגוי, כל טוב", ויסע לביתו ויספר לאשתו, את כל אשר אמר רבינו, ופתאום בא הערל לביתו בצעקות: "אהה על נפשי מה עשית, אנכי אטמא את עצמי לדור בין יהודים, אני מניח את כל רכושי והולך מכאן", וכן קיים, שהלך משם ולא נודע מקומו, והתקיים אצלו ויעבור והנה אינו.**

האדמו"ר רבי שמעון נתן נטע בידרמן (השני) מלעלוב זצ"ל - נולד בשנת ה'תרכ"א (1930). בילדותו למד תורה בת"ת "חיי עולם" ולאחר מכן התעלה במדרגות התורה והיראה בישיבת 'שפת אמת'. גאון בתורה. חסיד. כל ימיו שקד בתורה הקדושה. סגפן עצום. בין השנים ה'תשל"ג ל-ה'תשמ"ז (1972-1986) טס לקראון-הייטס שבארה"ב, שם למד תורה מתוך הדחק. עם הסתלקות אביו בשנת ה'תשמ"ז (1987) קיבלו עליהם חסידי לעלוב את מרותו. הנהיג את עדת מרעיתו והחדיר בהם תורה ואהבת השם יתברך. אלפים נהרו לפתחו לקבל את עצתו וברכתו. כל ימיו זעק על המכשלה של הדיבור בעת התפילה. הרב אף הבטיח שמי שיקבל על עצמו להיזהר בעניין זה - יוושע. ועד היום רבים המקבלים על עצמם עניין זה רואים ישועות ונפלאות בכל העניינים.

אין ספק כי הרב מסר את נפשו למען עם-ישראל וידע את מועד פטירתו. בסעודה שלישית של שבת שובה הרב חזר חמש פעמים! על המשפט שלוקח על עצמו את חטאי עם ישראל ומוסר את נפשו עליהם. לאחר מכן התעניין הרב איזה יארציט יש ביום-הכיפורים, ואיש לא עמד על סודו. כאשר הרב עלה על יצועו - לראשונה לא הכין מים לנטילה כדרכו בקודש, קרא קריאת שמע וביקש מהמשב"ק רבי שמחה קרקובסקי שיסדר לו את הכיפה, ובאופן חריג מגדר הרגיל ביקש ממנו ליישר את רגליו על המיטה, דבר שמעולם לא ביקש. כידוע ליודעי ח"ן, יש עניין מיוחד לסדר את הגוף לקראת יציאת הנשמה. הרב סימן בתנועת יד נחרצת למשב"ק לצאת מהחדר. ואז הצדיק התבקש לבית-עולמו. נפטר ביום הכיפורים, י' תשרי ה'תש"ע (2009). חי כ-79 שנים. ציונו בהר הזיתים.

סבא: אדמו"ר רבי שמעון נתן נטע. **אביו:** אדמו"ר רבי משה מרדכי. **בניו:** ר' אהרן, ר' אליהו ור' יעקב. **אחיו:** אדמו"ר רבי אברהם שלמה, אדמו"ר רבי אלטר אלעזר מנחם, אדמו"ר רבי דב ואדמו"ר רבי פינחס יצחק. **מספריו:** יהר בשן - על הרמב"ם.

כל חבריי שנישאו בפרק הזמן בו אני נישאתי כבר היו הורים לילדים והובילו עגלות ילדים ברחובה של עיר. רק אנו נשארנו מאחור. שנים אחדות חלפו מאז נישואנו ועדיין לא נפקדנו. השקענו אלפים רבים של דולרים בטיפולים רפואיים, אך הם לא הצליחו. מדי פעם היינו מתבשרים 'בשורה' שפצעה את ליבנו כי הטיפול שוב לא הצליח. אבל האמנו כי יום יבוא וניוושע. לאמונה החזקה שלנו היה אחראי האדמו"ר מלעלוב, שכל הזמן עודד ויעץ לנו להמשיך בטיפולים המאוד יקרים. מאחר ולאברך כולל כמוני אין אלפי דולרים, נכנסנו לחובות, אך מה לא עושים למען ילדים.

מדי פעם קיבלנו תשובה שלילית נוספת, אבל קיבלנו הכול באהבה. האמנו, כי בסופו של דבר נזכה בפיצוי הולם על כל הצער והסבל. לא אשכח את היום בו ביקרנו אצל פרופ' דור בתל אביב, מגדולי המומחים בארץ בתחום, אם לא הגדול מכולם, והלה הטיח את האמת בפרצופנו: "חבל על כל הכספים העצומים, שאתם משקיעים בטיפולים היקרים האלו! לא תוכלו ללדת ילדים. חבל על כל המאמץ שלכם". היינו המומים וכמעט התעלפנו מול המילים הכואבות, פוצעות הלב. אך הרופא, חשב לנכון לומר את דעתו הרפואית המקצועית, כדי שנחדל לשגות באשליות. "תשמעו", יעץ לנו, "התור לאימוץ ארוך וממושך ויכול לארוך שנים. הירשמו כבר עתה כדי שתוכלו לאמץ ילד".

מתל אביב נסענו הישר לבני ברק אל שיכון ה'. נכנסנו לחדרו של הרבי הקדוש מלעלוב זיע"א, כמי שנכנס לחדר טיפול נמרץ, ואך עמדנו מול מבטו הרחום והחונן פרצנו בבכי מר. בכי שניקז לתוכו סבל, ציפיות שהתנפצו, אכזבות קשות ומפח נפש של שנים. את כל הצער והמרירות שפכנו באותו בכי, שבכינו בחדרו של הרבי מול עיניו הטהורות. באהבה רחמימית אין קץ, כמו אב אוהב פנה אלינו הרבי זצ"ל ואמר לנו במילים פסקניות. "אל תעשו יותר מאומה, ואל תדברו עם אף אחד חוץ ממני בעניין זה. עם שום אדם, ותכנסו אליי מיד אחרי החגים".

למחרת שמחת-תורה נכנסנו לחדרו, ואז אמר הרבי: "כל זמן שהרופא והרופאים נתנו תקווה, אמרתי לכם, שתלכו לטפל בעניין. אך לאחר שהרופא סור בעצמו אומר, שאין שום תקווה - זה לא תפקידו". ופתאום, לנגד עינינו הנדהמות קם הרבי מכסאו בסערת נפש בלתי אופיינית וצעק לעברנו: "בקרב תבשרו לי בשורות טובות!". לאחר שבועיים! התברר, כמה קצרה ידם של הרופאים, ואז התגלה, כמה ארוכה ידו של הקב"ה. נושענו באופן על טבעי, וביום י"ז בתמוז אותה שנה נולד בננו הבכור ישראל. בהכוונתו של האדמו"ר שיעץ לי לקרוא לו ע"ש הבעש"ט הקדוש זיע"א. היינו המאושרים באדם, לאחר שזכינו לפרי בטן. אך יש לסיפור זה עוד המשך מפתיע.

עברה שנה ועוד שנה, והנה בליל יום כיפור לפני כשנתיים, עלה הרבי הקדוש בסערה השמימה. אם כולם הרגישו כיתומים, אנו חשנו עצמנו כיתומים כפולים ומכופלים. הרבי היה המשענת שלנו בתקווה לילד נוסף. בערב חג השבועות ה'תש"ע, עלינו לציונו הקדוש בהר הזיתים.. לקחנו עמנו את בננו שכל הזמן היה שאל, במה שונה הוא מכל חבריו, שלהם יש אחים קטנים, ורק הוא בן יחיד.

עמדנו על ציונו הקדוש בהר הזיתים, כשאנו נושאים תפילה משתפכת ממעמקי הלב, אבל הגדיל לעשות בננו הקטן שרוליק שבכה מרה מקרב לב: "מדוע שונה אני מיתר חבריי, להם יש אחים קטנים, ורק לי אין עם מי לשחק? אני רוצה אח קטן". באותו רגע ידענו שנושענו. במה שעוסק האדם בעולם הזה, עוסק הוא גם בעולם הבא. מן המפורסמות היה צערו וכאבו של הרבי זיע"א בחייו לצערו של ינוקא, וכמה התכרכמו פניו לשמע קול בכייתו של ילד קטן. ידענו, כי כמו בחייו, גם עתה לא תוכל נשמתו הטהורה של הצדיק לשמוע את קול בכיו של הילד הפעוט בלא להיעתר לו. ואומנם זמן קצר אחרי כן נושענו בשנית.

אך הנה החלו מתגלות בעיות קשות וחרדה נכנסה בלבנו, שמא כל עמלנו ירד לטמיון. או אז החלטתי לעלות על ציונו של הרבי ולקבל על עצמי את הדבר שהיה נקודת ליבו: לא לדבר כלל בשעת התפילה וקריאת התורה! ידעתי כי דבר זה היה חשוב בעיניו עד מאד וכל השנים עשה הכול עד שהצליח להטביע את חומר האיסור בדמה של עדתנו הקדושה, וכיון שכך, אם אקבל על עצמי קבלה כזו, בוודאי איוושע. עליתי על ציונו הק' ושם עשיתי כפי שאמרתי וקיבלתי על עצמי את הקבלה האמורה ומאז ב"ה שומר אני עליה בכל כוחי. ואכן ביום כ' אדר א' ה'תשע"א, הכנסתי בבריתו של אברהם אבינו ע"ה את בני השני, שמעון נתן נטע, לאורך ימים טובים.

האדמו"ר רבי שמעון נתן נטע בידרמן (השני) מלעלוב זצ"ל - נולד בשנת ה'תרכ"א (1930). בילדותו למד תורה בת"ת "חיי עולם" ולאחר מכן התעלה במדרגות התורה והיראה בישיבת 'שפת אמת'. גאון בתורה. חסיד. כל ימיו שקד בתורה הקדושה. סגפן עצום. בין השנים ה'תשל"ג ל-ה'תשמ"ז (1972-1986) טס לקראון-הייטס שבארה"ב, שם למד תורה מתוך הדחק. עם הסתלקות אביו בשנת ה'תשמ"ז (1987) קיבלו עליהם חסידי לעלוב את מרותו. הנהיג את עדת מרעיתו והחדיר בהם תורה ואהבת השם יתברך. אלפים נהרו לפתחו לקבל את עצתו וברכתו.

כל ימיו זעק על המכשלה של הדיבור בעת התפילה. הרב אף הבטיח שמי שיקבל על עצמו להיזהר בעניין זה - יושע. ועד היום רבים המקבלים על עצמם עניין זה רואים ישועות ונפלאות בכל העניינים. אין ספק כי הרב מסר את נפשו למען עם-ישראל וידע את מועד פטירתו. בסעודה שלישית של שבת שובה הרב חזר חמש פעמים! על המשפט שלוקח על עצמו את חטאי עם ישראל ומוסר את נפשו עליהם. לאחר מכן התעניין הרב איזה יארצייט יש ביום-הכיפורים, ואיש לא עמד על סודו. כאשר הרב עלה על יצועו - לראשונה לא הכין מים לנטילה כדרכו בקודש, קרא קריאת שמע וביקש מהמשב"ק רבי שמחה קרקובסקי שיסדר לו את הכיפה, ובאופן חריג מגדר הרגיל ביקש ממנו ליישר את רגליו על המיטה, דבר שמעולם לא ביקש. כידוע ליודעי ח"ו, יש עניין מיוחד לסדר את הגוף לקראת יציאת הנשמה. הרב סימן בתנועת יד נחרצת למשב"ק לצאת מהחדר. ואז הצדיק התבקש לבית-עולמו. נפטר ביום הכיפורים, י' תשרי ה'תש"ע (2009). חי כ-79 שנים. ציונו בהר הזיתים.

סבא: אדמו"ר רבי שמעון נתן נטע. **אביו:** אדמו"ר רבי משה מרדכי. **בניו:** ר' אהרן, ר' אליהו ור' יעקב. **אחיו:** אדמו"ר רבי אברהם שלמה, אדמו"ר רבי אלטר אלעזר מנחם, אדמו"ר רבי דוב ואדמו"ר רבי פינחס יצחק. **מספריו:** יהר בשן - על הרמב"ם.

מפורסמת העובדה שסיפר משב"ק בית לעלוב הרה"ח שמחה קרקובסקי שליט"א בשם כ"ק מרן האדמו"ר מלעלוב שליט"א בכנס שנערך במלאת י"א חודש להסתלקותו, מעשה בשני אחים מארה"ב שאחד מהם היה חשוק ילדים כמה וכמה שנים לאחר נישואיו, ורצו להיכנס לקודש פנימה אל האדמו"ר מלעלוב להזכיר עצמם לפניו לאחר חג הסוכות ה'תש"ע, וקנו כרטיסי טיסה ארצה לקראת סוכות.

בצער נדהמו לשמוע על הסתלקותו הפתאומית לביל יום הכיפורים, שנחתה על כלל ישראל כרעם ביום בהיר. לאחר החג החליטו לעלות על ציונו הקדוש, ושם נענה האח אל אחיו הזקוק לישועה ואמר לו:

"הרי הרבי זצ"ל כל ימיו בער כולו על עניין הדיבור בתפילה, וזה היה אצלו כאישון בת עין, הבה תקבל על עצמך שלא תדבר עוד בשעת התפילה ובטוחני שתיושע". ואומנם, הלה קיבל על עצמו באותו מעמד, ולא רק קיבל, אלא גם קיים את הבטחתו ומאותו יום והלאה חדל כליל לדבר בשעת התפילה, ואכן תיכף נושע בדבר ישועה ורחמים ולפקודת השנה זכה בזש"ק.

להלן סיפור אותו סיפר מגיד-השיעור של הנער החולה: "הנער אוריאל הוא תלמיד שלי בישיבה, נער כבן 13 לערך. לפני תקופה קצרה חלה במחלה האיומה ומצבו הלך והידרדר בהדרגה עד שלפני כשבועיים הוא שכב במחלקת טיפול נמרץ בבית החולים, ומצבו הוגדר על ידי הרופאים 'קריטי'. 'ביקרתי אצל הנער-תלמידי היקר באותן שעות קשות. ליבי נקרע לגזרים לראותו שוכב כמעט חסר הכרה וסביבו תכונה עצובה. הרקע קשה מאד, הנער בא מבית הרוס, ואני ממלא את מקומו של האב שאינו בתמונה כלל ודואג לכל צרכיו. דימייתי לשמוע במסדרונות בית החולים את משק כנפיו של מלאך המוות.

ישבתי לידו, כשגרונני נחנק מדמעות ואמרתי לו: "אוריאל, אתה יודע, שמעתי, שהרבה אנשים שהיו זקוקים לישועה ורפואה עלו על ציונו של הרבי הקדוש מלעלוב וקיבלו שם על עצמם לא לדבר כלל בעת התפילה ובקריאת התורה, ובזכות זה הם נושעו. מה דעתך אוריאל, אתה יכול לעמוד בזה?" הנער שמע אותי, הוא פקח את עיניו ומלמל בקושי ובלחישה רפה:

'אני מקבל על עצמי לא לדבר כל החיים שלי בשעת התפילה ובקריאת התורה! מיד הודעתי את הדבר לאחד האברכים המסורים, והלה הגיע לירושלים באופן מידי ועלה תיכף על הציון של האדמו"ר מלעלוב זיע"א, שם הזכיר את שם הנער ושם אמו, והתחייב בשמו, כי הנער מקבל על עצמו לא לדבר כל החיים בעת התפילה ובקריאת התורה."

"מה שקרה אחר כך עובר את כל גבולות הדמיון האנושי. מיד החל לחול שיפור במצבו האיום של הנער. אם עד עכשיו היה מעין ייאוש, ודיברו על בידוד ועוד טיפולים קשים, שהלוואי ויעזרו. הנה כעת פתאום לאחר יומיים הוצא הנער ממחלקת טיפול נמרץ ועבר למחלקה רגילה. מצבו הולך ומשתפר מיום ליום. הרופאים מגדירים במילה 'נס' את מצבו הרפואי.

לאחר ימים קשים, בהם הוא לא דיבר ולא העלה בת שחוק על שפתיו, כעת הוא כבר מדבר ומחייך, יורד מהמיטה ומסתובב במחלקה, ומה שחשוב יותר מהכל: הוא משתחרר היום לבינו לכבוד חג ראש השנה! "עם זאת", מבקש המג"ש להדגיש, "אוריאל עדיין צריך לעבור טיפולים קשים, וזקוק לרחמי שמים מרובים, שהכל יצליח ובעז"ה תהיה לו רפואה שלמה". מאז חלפה כשנה וב"ה הנער הבריא לחלוטין והוא כאחד האדם!

אברך מסוים, שאינו נמנה כלל על חסידי לעלוב, והוא נשוי כבר תשע שנים ולא זכה לזש"ק. ביום י"ג מידות ה'תשע"א בעת העליה על הציון, עלה גם הוא בתוך הקהל הקדוש, עמד ליד הציון, ושם החליט לקבל על עצמו לא לדבר בשעת התפילה. זמן קצר לאחר מכן נפקד בדבר ישועה ורחמים. ביום שני של ראש השנה ה'תשע"ב נולדה לו בת בכורה למזל טוב.

האדמו"ר הרב משה יצחק גוירצמן המכונה רבי איציק'ל זצ"ל - נולד ב-י"ב טבת ה'תרמ"ב (1882) בגורליץ שבגליציה. בשנת ה'תרמ"ו (1886) כשהיה כבן ארבע שנים עברה משפחתו על פי ציווי דודו הרב יחזקאל שרגא משינאווא לגור בעיר שינאווא. בבגרותו למד בישיבת העיר טארנע. לאחר נישואיו עבר לגור בעיר פשעווארסק שבפולין, שם ייסד את חסידות פשעווארסק ושימש כאדמו"ר הראשון. בשנת ה'תש"ט (1948), לאחר השואה, עבר להתגורר עם אשתו בפריז שבצרפת. בשנת ה'תשט"ז (1955) חזר לאנטוורפן שבבלגיה ושם כיהן כנשיא כולל גליציה-חבת ירושלים. **ענותן. מלומד בניסים. פיזר את ממונו לנזקקים.** נפטר באנטוורפן (בלגיה) ב-י' תשרי ה'תשל"ז (1976) יום כיפור שחל להיות בשבת וזאת לאחר 43 שנות אדמו"רות. חי כ-94 שנים. ציונו בפיט (הולנד). חתנו, ר' יעקב לייזר מילא את מקומו כאדמו"ר השני מפשעווארסק.

סבא (מצד האב): ר' אברהם (אביה של הרבנית שיינדל, אשתו החמישית של הרב יחזקאל שרגא הברשטאם האדמו"ר משינאווא). **אביו:** ר' נפתלי אלימלך (נינו של ר' אלימלך וייסבלום מליז'נסק-בעל ה'נועם אלימלך'). **אימו:** מרת חנה רנדל. **מרבותיו:** ר' משה אפטר, ר' יחזקאל שרגא הברשטאם האדמו"ר משינאווא (דודו). **אשתו:** מרת צירל טילא הי"ד (בת ר' יששכר דב גלאנץ, נכד ר' אריה לייב ליפשיץ-בעל אריה דבי עילאי משינאווא). **ילדיו:** לרב נולדו חמישה ילדים אולם אשתו וארבעה מילדיהם נספו בשואה ורק בתם, מרת אלטע בינא ניצלה (נישאה לר' יעקב לייזר ששימש אחריו כאדמו"ר). **מספריו:** **שיח יצחק**-דברי תורתו, סיפורים והנהגות **ירועה אבן ישראל**-תולדותיו.

סיפר המשפיע הרה"צ ר' אלימלך בידרמן: סיפר לי יהודי חשוב מתושבי אנגליה, שלפני כחמישים שנה נולדה לו בת בימי הקיץ, ולדאבון לב הבת נולדה בלי קיבה רח"ל, ואמרו לו הרופאים שהתינוקת לא תחיה אלא יום או יומיים. כששמע האב, כי נולדה הבת בלי בני מעיים העלה בדעתו למהר ב'קריאת השם' עוד בימות החול כל עוד שהיא בחיי חיותה, וסיפר לרבינו על רצונו לקרוא מיד שם, אך הרה"ק אמר לו, שימתין עד שבת. אבי הבת ניסה להסביר כי מי יודע אם תאריך ימים עד שבת, אולם רבינו עמד על שלו שיתן שם בשבת. ואכן כך עשה.

הרופאים נתנו לה לאכול אך היא מיד פלטה את המאכל אולם למרבית הפלא נשארה בחיים, כשהרופאים אומרים שניסי ניסים מתרחשים עימה בכל רגע - מעל לדרך הטבע. כך נמשך הדבר עד יום ראשון של חנוכה. באותו היום גילה הרופא להורי הבת שאין בידו כל הסבר בדרכי הטבע, אבל לנגד עיניו נראה בצילומים דבר הפלא ופלא, כי נברא 'יש מאין' **ובמקום הקיבה החל לגדול קצת עור ואולי יש תקווה**, וביום שמעלים את האור עלה העור... עד שבתוך שבועיים נבראה בקרבה קיבה חדשה, ויהי לפלא ולמופת.

בר"ח ניסן נכנס האבא עם בני ביתו לרבי, והגיש קוויטל ובו רשום בקשה לרפואה של בתו. נענה הרבי ואמר: "מיד כשנולדה לך הבת, הבנתי מדברך, שאין כל מציאות שתחיה, על כן החלטתי להמתין לשעת הכושר - נר ראשון של חנוכה, ואז התפללתי עד שהרגשתי שפעלתי עבורה ישועה". מששמעה האם דברים מפורשים אלו יוצאים מפי הרב, התעלפה, שהרי באותו היום החל העור לצמוח, והם לא סיפרו לרבי, באיזה יום אירע הנס, כי לא ידעו מתחילה שהישועה הייתה תלויה ביום זה.

סיפר הגאון רבי יצחק טוביה וייס (גאב"ד העדה החרדית) על רבינו: באיסרו חג שבועות של שנת ה'תשכ"ב נסעתי בספינה מלונדון לאנטוורפן כדי לשהות כמה ימים במחיצת קודשו של רבינו. לפני שחזרתי לביתי הזכרתי אצלו חולה, ונתן לי יין מ'כוס של ברכה' של סעודת מלווה מלכה, וגם השאיל לי את הגביע שבו זימן, כדי שישתה החולה את שיורי היין באותו גביע, וסיפר לי אז על מופת אחד מני רבות שעשה עם 'כוס של ברכה' של מלווה מלכה - שהיה יהודי באנטוורפן, שאישתו הפכה לשוטה רח"ל, ושלח רבינו שיתנו לה לשתות מ'כוס של ברכה' של סעודת מלווה מלכה, ובדרך נס חזרה פתאום לדעתה. בעלה היה באותה שעה באסיפה ציבורית, **ומרוב התפעלות מגודל הנס קראו לו באמצע האסיפה לבשר לו, שזוגתו התרפאה.**

סיפר ר' ישראל שטרן: "פעם אחת כשהייתי עם אבי ומורי בבאדגסטין, לקחתי מרבינו את ברכת הדרך, כי נחפזתי לנסוע לברית מילה שהתקיימה בארץ אחרת, ובדרך היו עיכובים גדולים וחששתי מאוד שנאחר את הנסיעה, והתקשרתי לרבינו וביקשתי את ברכתו, שלא אאחר את הנסיעה. ענה רבינו: "כשנסועים להכניס ילד לבריתו של אברהם אבינו, הם ממתנים". ואכן כדבריו כן היה, שהכרכרה המתנינה לי, עד שהגעתי, ורק אחר כך יצאה לדרך, **אף שכבר איחרתי יותר משעה, ואף שבדרך כלל אין ממתנים לנסועים המאחרים.**" (שיח ישראל)

עוד סיפר ר' יצחק טוביה וייס: מעשה באחד ממתפללי בית מדרשנו בלונדון בשם רבי מאיר רפאל שפרינגר ז"ל שהיה חולה מאוד בלב רח"ל, והחליטו הרופאים שצריכים לעשות ניתוח בליבו, ושאלתי עבורו את רבינו, האם לעשות הניתוח. והשיב לי שמעשה כזה בא לפני הרה"ק רבי יחזקאל משינאווא זצ"ל בנוגע למחלת הלב של התינוק, והשיב בלשון שאלה: "האם הם מבינים בלב יהודי?". וכמובן, אחרי תשובה כזאת מרבינו לא עשו את הניתוח, **וב"ה חי אותו יהודי עוד כחצי יובל שנים.**

הגאון הרב אברהם אביש (אבוש) מליסא ומפרנקפורט זצ"ל - נולד בשנת ה'ת"נ (1689) לערך במזריטש (ליטא). בצעירותו לא נודע כבעל כשרון יוצא דופן, אולם הרבה בתחנון ותפילה, ונפתחו לו שערי תורה ומאז לא פסק מלשפוע דברי תורה. התפרסם כאיש מופת וקדוש עליון. כיהן כרב והרביץ תורה בקהילות שונות: וואין, ווישניץ, לוקאבי, יאנוב דליטא, מעזריטש, רוצוועל, קארוב. לאחר פטירת אחיו, ר' מרדכי, נקרא לכהן ברבנות בעיר ליסא שבפולין ושם שימש אב"ד בליסא. בשנת ה'תק"ט (1758) לאחר פטירת הגאון ר' יעקב יהושע פלק (בעל ה'פני יהושע') התבקש לבוא לפרנקפורט ושימש כראש בית הדין שם עד פטירתו.

גאון בנגלה ובנסתר. ענותן מופלא. עשה צדקה וגמל חסד עם כל הבאים אליו, בחסידות ובענווה לא הניח כמותו, וריפא בס"ד נפשות רבות חנים אין כסף. עשה צדקות רבות בישראל ופיזרן תמידין כסדרן לעניים ואביונים, לרחוקים וקרובים. ביתו היה פתוח לרווחה. הפריש חומש ממעותיו לצדקה, ופדה כל יום קודם סעודתו, את שווי הסעודה והיה נותן את המעות לעניים, אכל בצמצום רק לצורך קיום הגוף. **נגלה אליו אליהו זכור לטוב.** בעל **רוח-הקודש**. העביר על מידותיו מפנים משורת הדין.

גדולי עולם שיבחו את רבינו, ר' שלום מרדכי הכהן שבדרון מברז'אן כתב: "הרב

המחבר היה אחד מגאוני הדור זה ערך ק"נ שנים, ושמו גדול בישראל". והגרש"ז מלובלין כתב: "הגאון הגדול המפורסם בתורתו וקדושתו וחסידותו, נזר דורו, מאור הגולה". והוסיף הגאון ר' חיים ברלין: "קודש הקדשים, שר התורה ואמון מוצנע". הגאון ר' ישראל יהושע טרונק מקוטנא, בעל "ישועות מלכו", כתב אודותיו: "הגאון החסיד האמיתי, איש אלקים קדוש יאמר לו...". נפטר ב-י"א תשרי ה'תקכ"ט (1768) ונקבר למחרת ביום שישי בפרנקפורט. חי כ-79 שנים. על כסאו ישב הגאון ר' פנחס הורביץ (בעל 'הפלאה').

אביו: ר' צבי הירש (שימש כאב בית דין אלטשטאדט ומזריטש). סבא (מצד האב): ר' אלעזר. **אשתו:** נכדת רבו ה'בית שמואל". **מרבתי:** הגאון ר' שמואל פייביש (אב"ד שידלוב ופירדא ובעל 'בית שמואל' לשו"ע אבן העזר), הגאון המקובל ר' נפתלי כ"ץ (בעל 'סמיכת חכמים' ורבה של פוזנא). **מספריו:** **ברכת אברהם** - על מסכת ברכות, עירובין, פסחים ומסכת ביצה, מגילת קהלת **ימחה אברהם** - על הגדה של פסח **יעמק המלך** - על הרמב"ם.

בכפר סמוך לעיר קאריב, התגורר יהודי בשם ר' אביש שעסק למחייתו בהפקת שמן מעצים. איש לא ידע כי מאחורי חזותו של יהודי פשוט מסתתר גאון ומקובל שיצק מים על ידי הגאון בעל ה'סמיכת חכמים'. פעם נקלע הרב מקאריב לכפר עם בני לווייתו וכששמע, שגר שם יהודי, נכנס לביתו. שאל את בעלת הבית: "היכן בעלך?". והיא השיבה: "מאכיל את הבהמות". אותו הלילה היה קר מאוד, והרב לא הבין, מי מאכיל את בהמותיו זמן רב בכפור כזה. בסוף יצא החוצה ושמע מבית סמוך קול שני אנשים מתנצחים בלימוד. **קרב לחלון וראה את רבי אביש לבדו! הבין שאליהו הנביא מצוי אצלו...** רבינו הצטער, שהתגלה, אך הרב הבטיח שלא יגלה דבר.

לאחר שנים נפטר רבה של קארוב וטרם פטירתו ציווה לקחת לרב את רבי אביש מהכפר. באו לרבינו ושאלו אותו אם ירצה להיות רב. שאל אותם: "מה זה רב?". השיבו: "מורה בשאלות תערובת בשר וחלב, טריפות, טומאה". פנה לאשתו ואמר: "**שמעת? הם אומרים, שאסור לערב בשר וחלב**". האנשים נחרדו ושוב לעירם בפחי נפש. רבני העיר הסיקו, כי בוודאי רבינו מן הנסתרים וביקשו לקבלו לרב למרות הכל, אולם הצדיק סירב. יום אחד כשהגיע למכור שמן בשוק, ארבו לו והושיבוהו בכוח על כס הרבנות. בחלוף הזמן נוכחו, כי הרב מחבב מאוד מצוות כמו ברית מילה וסנדקאות ואף הבחינו בגילויי רוח הקודש המתרחשים במחיצתו. אז גזרו עליו להסיר את המסווה מעל פניו וגאונותו נודעה ברבים. רבינו התפרסם כאיש קדוש ונורא ואמר עליו הבעש"ט הקדוש, **שהינו בעל רוח הקודש ובקי במתיבתא דרקינא!** אחר רבנותו בקאריב, כיהן בראש קהילות רבות שהאחרונה בהן פראנקפורט דמיין, על שמה נחרט: 'רבי אביש'ל פרנקפורטר'.

במהדורה ישנה של ספרו מביא פשט בדברי תוספות מוקשה "מפי הרוג אחד"... מאחורי הפירוש מסתתר הסיפור הבא: איש נבער מתושבי פראנקפורט דמיין היה נהג להתייעץ עם רבינו על כל דבר. בדרכו פעם להציע את שאלותיו, **חלף בסבך יער ונרצח על קידוש ה' בידי שודדים**. עם פטירתו נעשה רעש בשמיים, ומלאכי מעלה ביקשו להכניסו לגן עדן. כנגדם התייצבו מלאכים רעים, שהזכירו את חייו הריקים. בסוף פסקו: "כיוון שהיה בא לשאול כל דבר את רבינו, ילך גם עכשיו לשאול, מה דינו". בחצי הלילה רבינו למד תורה. היהודי נכנס פנימה בלי לנקוש בדלת ואמר: 'רבי, נפטרתי מהעולם, ובב"ד של מעלה מבקשים לשמוע את דעת רבינו להיכן יולכוני". הקפיד רבינו על שמפריעו בדברי הבל באמצע הלימוד ושילחו. אך האיש בכה: "רבי, נפטרתי מהעולם!". אמר ר' אביש: "כרגע אני מתקשה בפשט דברי התוס'. אם כנים דבריך, הבא לי פירוש מעולם האמת". אחר שעה **חזר האיש עם פשט!** אז ידע רבי אביש, כי האיש מדבר אמת כי בחייו לא מהי ידע צורת אותו...

רבינו שמע פעם קול בכיו של יהודי, שאיבד אמתחת מעות, והיה הפסדו גדול מאד ולכן בכה מאין הפוגות. פנה אליו רבי אביש ושאל אותו על סימנים ברורים בצורת האמתחת ומספר המעות שהיו בה בדיוק רב. לאחר מכן פנה אל השוק ורכש אמתחת לפי סימניו של האיש ומילא בה כמספר המעות, שנקב המאבד, ובא אליו באמרו: "הא לך את כספך הנה מצאתים", ואורו עיני היהודי. לאחר מכן משסידר הלה את חפציו **מצא את אמתחתו והבין את העניין לאשורו, שאין כאן 'השבת אבידה', כי אם 'גמילות חסדים'**. תיכף פנה אל רבי אביש להשיב לו כספו ולשאלו מדוע עשה מעשה נאצל זה, ענהו הצדיק: "דע לך שבשעה שאין האדם ביישוב הדעת ומוחו כואב עליו הרי הוא כעיוור ואינו יכול לראות אף את המונח לנוכח עיניו. כך אתה ברוב יגונך וערפול המוחין על איבוד המעות, לא יתכן מציאות שבעולם שתמצא את שלך, לכן רכשתי עבורך מה שרכשתי ומילאתי במעות, לומר - הנה שלך לפניך, וכך שקטה רוחך ותמצא את שלך".

הרב אשר (אושר) פריינד זצ"ל - נולד בשנת ה'תע"ר (1910). משפחתו השתייכה ליישוב הישן בארץ ישראל, ובניה התפרנסו ממסחר במטבעות וזהב. מגיל צעיר סייע לעניים ולנדכאים. אנשים פנו אליו כדי לבקש את עצתו וברכתו. מבקשי פניו המתינו בחצרו שעות ארוכות במשך רוב שעות היממה. רבינו הושפע ממספר זרמי מחשבה, ביניהם הספר 'פרי הארץ' (לר' מנחם מנדל מוויטבסק), ומן הספר 'ישמח ישראל' (לאדמו"ר ר' ירחמיאל דנציגר מאלכסנדר). בנוסף הושפע חברו ר' גדליה קניג (מחסידות ברסלב).

תכלית האדם בעולם על פי השקפת הצדיק היא עבודת הבורא. לשם כך דרש מחסידיו לראות כל אירוע בחייהם, טוב או רע כעניין בעל טעם ומשמעות, וכמסר ישיר מאת הבורא כדי לכוון אותו אל "דבקות בורא". נהג לצאת עם חסידיו ל"התבודדות" ביום ובעיקר בלילה. חיזק, עודד ושמח אנשים שבורים ורצוצים וכו' באמונה בבורא העולם. ענוותן מופלא. בעל רוח-הקודש. השלים והשכין שלום בין זוגות שביקשו להתגרש. רבים פנו אליו וברכותיו עשו פרי.

בשנות השישים ייסד את מוסדות "יד עזרה" המסייעת למשפחות במצוקה בכל הארץ. מוסדות אלה כללו בית דפוס, כריכה ומטבח אשר העסיקו פגועי נפש לשם שילובם בחיי הקהילה. כמו כן, הוקמו בשליחותו מרפאות שיניים מוזלות, גני ילדים (בשיתוף עם מוסדות איתרי), חברת רכבי הסעות, מפעל לחלוקת סלי מזון לנזקקים (חלקם "עודפים" שנועדו להשמדה). הקים מספר בנייני מגורים בירושלים ואשדוד ומכר את הדירות במחיר זול. בנה אכסניה במירון ושיבה בשכונת 'ימין משה' בירושלים. הקים מספר בתי כנסת. בשליחותו הוקם לראשונה אולם שמחות שערך אירועים במחירי עלות בעיר בני ברק.

כאשר בנו של אחד ממכריו נטה מדרך הישר, תיקן לומר מייד אחר תפילת שחרית את הפרקים צ'ק"א בתהילים והוסיף, כי ראוי שאנשים, נשים וטף יאמרו בקביעות מזמורי תהילים אלה המצילים מהרחוב ומועילים לילדים טובים וכשרים. נפטר במוצאי יום הכיפורים, י"א תשרי ה'תשס"ד (2003). חי כ-93 שנים. ציונו בהר-המנוחות.

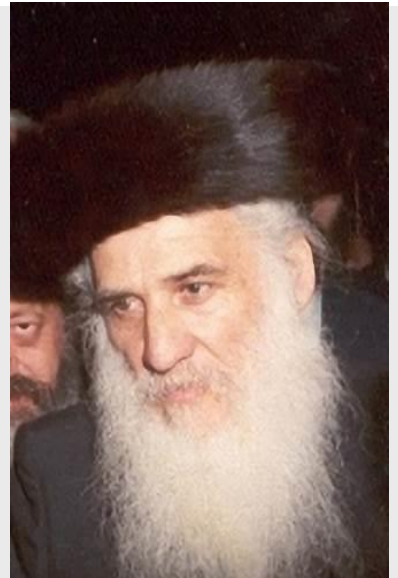
אביו: ר' אריה מרדכי (דור חמישי ל'יהודי הקדוש'). **אמו:** מרת לחיה רבקה דבורה (מצאצאות האדמו"ר רבי אהרון הגדול מקרלין). **אשתו:** מרת צביה (בתו של ר' אברהם שטרנברג מרבני צפת אשר מוצאם מקרלין וקוזניץ). **אחיו:** ר' דוד. **מצאצאיו:** ר' אברהם פריינד (בעלה של בלה פריינד, אשר נפטר בחיי אביו), מרת לאה קלירס (נישאה לר' שמואל קלירס), מרת חיה וסרמן (נישאה לדיין ר' אלימלך וסרמן), ומרת פנינה הרשטיק (נישאה לר' משה הרשטיק). **מתלמידיו:** ר' יצחק גינזבורג, ר' גדליה סגל, ר' יהודה פרוש, ר' שלמה מן, ר' ישראל חיים ווייס (האדמו"ר מספינקא-דונולו), ר' עקיבא רבינוביץ (האדמו"ר מפוריטוב) ור' אברהם יורוביץ (מנהיג קהילת "אוהל מנחם - וויטבסק"). **מכתביו:** יאמרי אשר - מכתבים יכתב העת חברותא - לקט.

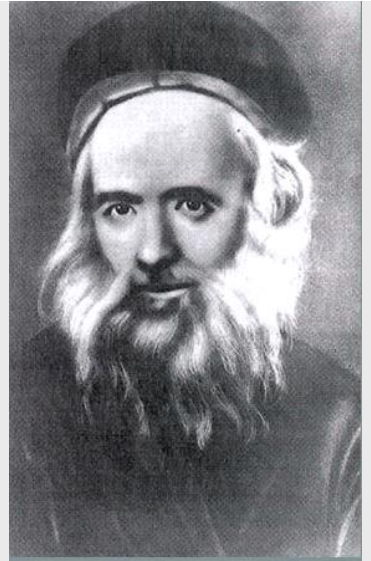
על העובדה, כי על רבנו שרתה רוח-הקודש יעיד הסיפור המופלא הבא: מעשה בזוג שהתגררו בבריטניה. מדי פעם בפעם פרץ סכסוך ביניהם והבעל היה מרים את קולו על אשתו. מאחר ומעשה זה נשנה פעמים רבות החליטה האישה, שאין היא רוצה להמשיך ולחיות עם בעלה וביקשה להיפרד. כמוצא אחרון לפני הגט וכדי לנסות להציל את חיי המשפחה, סוכם בין הבעל והאשה לטוס לישראל ולספר לרבנו את המצב אליו נקלעו. הצדיק היה רגיש מאוד בכל מה שקשור לפירוק משפחות והוא איפשר לזוג לטטוח טענותיו ללא הגבלה של זמן.

בסופה של שיחת ארוכה בין השניים, אמר ר' אושר לבעל, שהוא אוסר עליו באיסור חמור מכאן ולהבא להרים קול על האשה, יהיה מה שיהיה. הבעל התחייב, שאכן כך ינהג והזוג חזר לביתו בלונדון, כשהשלום שוכן ביניהם.

עברו מספר חודשים ובעיצומו של ויכוח הבעל שכח את התחייבותו לר' אושר והחל צועק על אשתו בקול כבימים ימימה. בעוד הוא צועק מצלצל הטלפון. הבעל הרים את השפופרת בחמת זעם, ומה מאוד נדהם לשמוע מעברו השני של הקו את קולו של ר' אושר האומר לו: "הרי בשיחה בינינו הבטחת לי, שלא תצעק על אשתך". האיש ההמום התנצל ונשבע, כי מכאן ולהבא ישמור על הבטחתו בהקפדה רבה.

רוק אחד היה מתייצב חדשים לבקרים בפני ר' אושר ומבקש ברכה למציאת זיווג מתאים. הצדיק היה מברך אותו, והלה היה ממשיך בדרכו. ויהי היום ולרווק נמאס מהברכות והחליט לעשות מעשה. בעודו עומד ומבקש מהרב ברכה, והצדיק מברך, לכד האיש את צווארו של ר' אושר בשתי ידיו והחל חונק אותו. "האם אתה מבטיח לי שאתחתן?!", שאל, ועל אף מעשהו השיב ר' אושר בחיוב. "תגיד לי, אבל מתי?!" - "השנה" השיב הצדיק. כך גם היה, והאיש נישא באותה שנה.

הגאון הרב יוסף זכריה שטרן זצ"ל - נולד בשנת ה'תקצ"א (1831) בנייטוט-שאקי שבפלך סובאלק (פולין). כבר בילדותו ניכר בכח שקידה עצום והוא הצטיין בחידושי המופלאים. בהיותו כבן שלוש-עשרה הוא התייתם מאביו. לפני שמלאו לו 18 שנים התחתן. חותנו הגאון הכתיר אותו: "גאון ישורון אשר חכמתו בחוץ תרונו. עוקר הרי הרים וטוחן בפלפוליו לשברים סיני בקודש נודע בשערים" וזאת כשהיה רק בן 18. בגיל 20 התמנה לרב ביאשינובקה. לאחר כעשר שנים התמנה לרב בשאוולי. בתפקיד זה החזיק במשך 43 שנה עד יומו האחרון. כל ימיו היה חולני וכמעט שלא ירד ממיטת חוליו. מפאת מחלתו יצא רק לעיתים נדירות מפתח-ביתו. לתפילת מנחה היה מגיע לביה"כ בקושי רב ועשה כן מכיוון שביתו היה קרוב מאוד לביה"כ. בשבת מניין אנשים היו מתפללים בביתו.

איש אמת. ענוותן מופלא. כשראה את התארים שהיו כותבים לו היה צועק וקובל על כך. התפרסם מאוד בשל זכרונו הפנומנלי. כונה 'הרב הזוכר' ו'הגאון מווילנא השאוולי'. הצטיין בבקיאות עצומה ומעמיקה בכל ספרות התלמוד וההלכה, הראשונים והאחרונים. זכה להערכה רבה מגדולי דורו. מכל החוגים הפנו אליו שאלות, ביניהם: הגאונים הרב חיים חזקיהו מדיני, הרב אליהו דוד רבינוביץ' תאומים ועוד. הרב יצחק יעקב רבינוביץ' מפוניביז' שהגיע ללוויה, הספיד אותו ואמר: "**בקר זה גנוזים עכשיו ש"ס בבלי**

ירושלמי, ספרא ספרי תוספתא מכילתא, ראשונים ואחרונים". נפטר ב-י"א תשרי ה'תרס"ד (1904). חי כ-73 שנים. ציונו בשאוולי שבליטא.

אביו: הגאון ר' נתן (כונה 'רבי נתן ראש הברזל'. שימש כרבה של בנייטוט-שאקי, בולדיסלבוב וקהילות נוספות במשך כארבעים שנה). **אשתו:** מרת רבקה (בת הגאון ר' מרדכי גימפל יפה). **מרביתיו:** אביו, הגאון ר' נתן. **בנו:** ר' שמואל. **בנותיו:** מרת חיה קיילא (נישאה לר' יעקב דב רפפורט רב בזיימל וכפר סבא), מרת יוכבד (נישאה לר' אשר ניסן לויטן, רב וראש ישיבה בשאוולי. בהמשך שימש כאב"ד בברונקס, מראשי 'אגודת הרבנים' בארה"ב), מרת רחל (נישאה לר' מרדכי זק"ש). **מספריו:** **יזכר יהוסף - על ברכות וסדר מועד ונשים, שו"ת על אורח-חיים בשו"ע, ביאור על חמש מגילות, ביאור על הגדה של פסח. השאיר כתבי יד רבים, ביניהם: הגהות על תלמוד בבלי, ירושלמי, משניות, הגהות וחיידושים על ה'יד החזקה' ו'ספר המצוות' לרמב"ם, חיבור על סוגיות וכללי הש"ס, חיבור על התנ"ך, ביאור על מורה נבוכים, הגהות על 'ספר חסידים', ביאורים והגהות על פיוטים ועוד. הספרים וכתבי היד כוללים כארבעים ספרים מלבד שו"ת עצום ואלפי גליונות של חיידושי תורה שנשרפו בשוואלי ב-ט' באב ה'תר"ל.**

יום אחד הגיע לרבינו אחד משכניו בריצה. הוא סיפר כי אשתו חלתה ל"ע במחלה אנושה והרופאים לאחר בדיקה אמרו כי קיצה קרב ואין לרופאים אין שום יכולת להושיעה. רבינו נענה מיד ואמר: "מה? הם מייאשים? וכי הם נהיו בעלי-הבית החדשים על החיים?! תדע לך כי הם טועים! אשתך תחיה! ולא זו בלבד אלא היא תחיה עוד חמישים שנה!!!".

הגאון הרב שלום שבדרון המגיד הירושלמי העיד שהרב מרדכי גימפל וולק סיפר לו, כי שהיה באמריקה הוא פגש באדם שנולד בליטא. הלה סיפר לו כי האישה שביקר אותה רבינו היא אימו. אימו פעם אחת חלתה מאוד. רצו בניה להזמין רופא לבית. אולם היא אמרה בביטחון, בשמחה ובידיעה כי עדיין יש לה עוד שנתיים לחיות ואין כל צורך בהזמין רופא! לאחר שנתיים פגש שוב את האישה שאמר לו, כי ברכתו של הרב התקיימה במלואה. בדיוק כשנגמרו חמישים שנה, האישה כבר הייתה זקנה. היא כינסה את כל ילדיה וצאצאיה וסיפרה להם שוב את כל הסיפור ואמרה להם: "**היום מלאו לי חמישים שנה בדיוק מאותו היום בו רבינו הבטיח לי שאחיה עוד חמישים שנה!**". היא ציוותה את צוואתה האחרונה, בירכה את כולם ונפרדה מהם. לאחר מכן היא נכנסה למיטתה ומיד השיבה את נשמתה ליוצרה!

בימים ההם היה נהוג שמוכרי ספרים היו סובבים בעירות. הם היו נכנסים לביהמ"ד, פותחים שם את חבילות הספרים, מסדרים אותם על השולחן ליד כניסת בית-המדרש ומוצאים שם את לקוחותיהם. רבינו פעם כשנכנס להתפלל מנחה בביהמ"ד הוא ניגש לשולחן מוכר הספרים וראה ספר שעניין אותו. רבינו עמד על מקומו הציץ בו כמה רגעים. לאחר מכן שאל את המוכר למחיר הספר והחזיר לו את הספר וגם עשר קופיקות שדרש המוכר בעדו. מוכר הספרים תמה על מעשה הרב ושאל: "מפני מה רבינו החזיר את הספר וגם שילם עבורו?". רבינו ענה לו: "**עברתי על הספר ואני יודע את כל מה שכתוב בו. מעכשו אין לי יותר צורך בו, לכן אני חייב לשלם לך עבורו**".

רבינו נכנס באחת הפעמים להתפלל מנחה בבית-המדרש ולקח ממוכר הספרים ספר מסוים. לאחר מספר דקות החזיר אותו. דבר זה הפנה את תשומת ליבם של המתפללים. נמצאו ביניהם סקרנים שהחליטו לבחון את רבינו ולהיווכח אם באמת הוא יודע את תוכנו של הספר. הם ניגשו למוכר הספרים, קנו את הספר ולמדו אותו במשך זמן רב עד שידעו את תוכנו בעל-פה. לאחר מכן הם נכנסו לרבינו ושוחחו עימו בעניין הנידון. תמיהתם הייתה גדולה עד מאוד כשנוכחו לראות שהרב יודע את תוכנו של הספר בעל-פה.

זקני הדור בשאוולי סיפרו: כשהיה רבי יוסף זכריה מועמד לרבנות בשאוולי הוא דרש בשבת בבית-המדרש הגדול. כשעלה על הבימה לדרוש, רבינו פנה לשמש וביקש ממנו שיביא לו גמרא - "לא משנה איזה מסכת". אחד מגדולי התורה שבעיר בשם ר' שמואל הלמן עמד באותו הזמן על יד הבימה. כשהשמש הוציא מארון הספרים את מסכת פסחים להגישה לרבינו, לקח ר' שמואל הלמן את הגמרא מידו, דפדף ועשה קמט בדף כ"ט. הוא רצה שרבינו יגיד את חלוקה דרבנן בעניין כל איסורין שבתורה בין במינו בין שלא במינו בנותן טעם. השמש הגיש את הגמרא לרבינו וזה פתח בהלכה באותו עמוד, אבל בעניין אחר לגמרי. רבינו עמד על דברי התוספות 'אין פורץ את הקדשים' ודרש בהלכה במשך שלוש שעות רצופות. כל שומעיו היו מרותקים לדבריו ולגאונותו.

הגאון רבי מאיר רובינזון מרדושקביץ סיפר שפעם אחת הגיע לשאוולי ונכנס להקביל את פני רבינו. כשראה אותו הצדיק, החזיר לו שלום תפשו בדש בגדו ופתח את פיו בדבר תורה שארך כשלוש שעות רצופות!

אנו מבקשים ממי שיש לו תמונות טובות יותר של
הצדיקים או של הקברים או אם לא שמנו את תמונת
הצדיק או הקבר ויש לו תמונה, אנא שלחו למייל
PnineZadikim@gmail.com

למעוניינים לקבל את העלון ישירות למייל, יש לשלוח
בקשה PnineZadikim@gmail.com

כל החומר נלקח
מעלון 'פניני עין-חמד' משנים עברו
לקבלת עלון פניני עין-חמד,
יש לשלוח בקשה למייל:
PnineEH@gmail.com

העלון מוקדש לרפואה והצלחת רחל ברכה בת פדילה דליה הי"ו ובני-ביתה
ולהצלחת כל עם ישראל ובתוכם יוסף ליאור בן דליה אפרת ומשפחתו
והצלחה בכל העניינים וכן בחינוך הילדים